

XIV. ULUSAL VİRAL HEPATİT SİMPOZYUMU

DSÖ Hedeflerine 5 Yıl Kala Viral Hepatit Eliminasyonunda Neredeyiz?

10-11 EKİM 2025

İKÇÜ-İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

VHÇG

KLİNİK DERNEĞİ VİRAL
HEPATİT ÇALIŞMA GRUBU

İKİNCİ GÜN

11 EKİM 2025, CUMARTESİ

08.30-09.45

HCV

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ali Asan, Prof. Dr. Kenan Hızal

HCV Tanısında Yeni Yöntemler, Doç. Dr. Güle Çınar

Güncel Rehberler Eşliğinde HCV Tedavisi, Prof. Dr. Faruk Karakeçili

HCV Mikroeliminasyonu (Merkez Deneyimleri), Doç. Dr. Ali Asan

HCV Mikroeliminasyonu (Merkez Deneyimleri), Doç. Dr. Tuba Damar-Çakırca

Dr. Faruk KARAKEÇİLİ

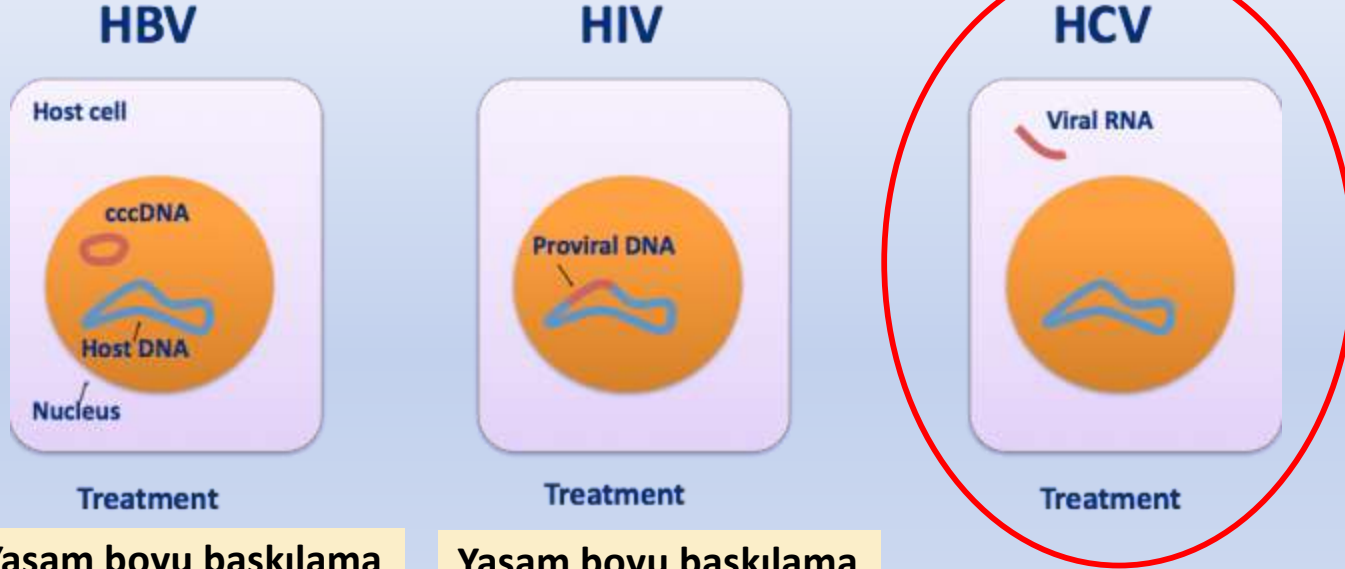
EBYÜ Tıp Fakültesi

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji

(11.10.2025 / İzmir)

HCV'de kür şansı mevcut

HIV ve HBV gibi değil

Yaşam boyu baskılama

Yaşam boyu baskılama

İnfeksiyon rezervuarı yok

- ✓ HCV klirensi
- ✓ Kür

- Kalıcı viral yanıt(KVY) = **KÜR**
- KVY: Morbidite ve mortalitede azalma

cccDNA: covalently closed circular DNA

Pawlotsky JM. J Hepatol 2006;44:S10–3;
Siliciano JD, et al. J Antimicrob Chemother 2004;54:6–9;
Lucas GM. J Antimicrob Chemother 2005;55:413–6

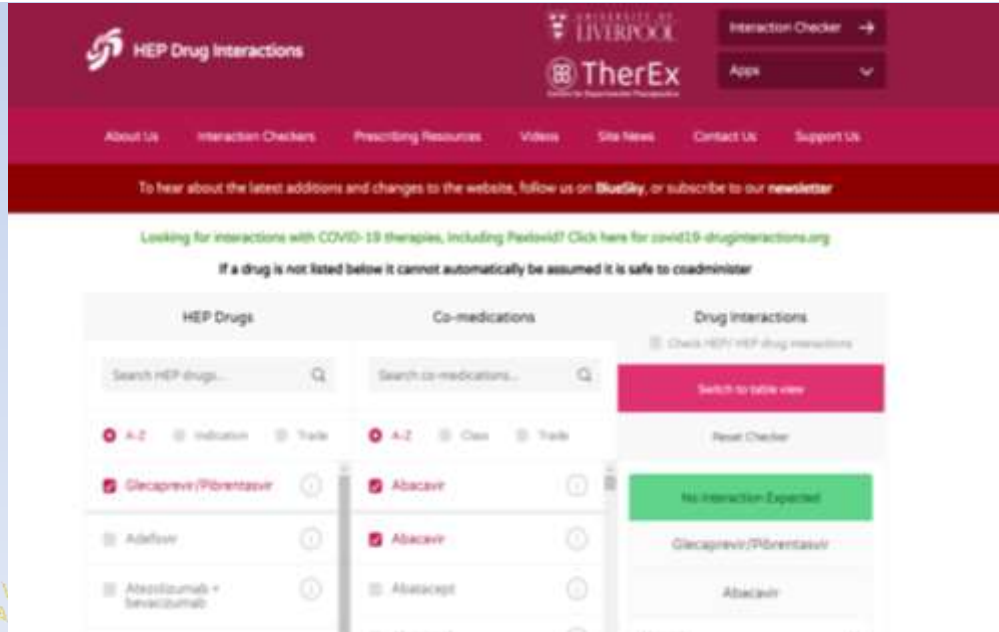
HCV: Kimleri Tedavi Edelim?

- HCV RNA pozitif bulunan
- Tedavi naif veya tedavi deneyimli (yanıtsız/nüks)
- Yeni kazanılmış veya kronik hepatit C enfeksiyonu olan tüm hastalar antiviral tedavi adaydır

B. Aygen ve ark. Kronik Hepatit C Virusu Enfeksiyonunun Yönetimi Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği Viral Hepatit Çalışma Grubu Uzlaş Raporu-2023 Güncellemesi

Tedavi Öncesi Değerlendirme

- Hastalar olası diğer KC hastalıkları açısından değerlendirilmeli
- Karaciğer hastalığının şiddetini / fibroz skorunu belirlemede invazif olmayan yöntemler kullanılabilir (KC sertlik ölçümü, FIB-4, APRI skoru)
- **Kullandıkları ilaçlarla DEA ilaçlar arasında oluşabilecek ilaç-ilac etkileşimleri açısından MUTLAKA değerlendirilmeli**

mi Türk Klinik Mikrobiyoloji ve
aşı Raporu-2023 Güncellemesi

Dikkat Edilmesi Gerekenler!!!

- Sitokrom p-450 veya P-glikoprotein indükleyicisi olan ilaçların (karbamazepin, fenitoin, fenobarbital, vb.) DEA tedavi kombinasyonları ile kullanımları kontrendike
  - DEA ilaç konsantrasyonlarını azaltır/virolojik yanıtı azalır
- NS3-4A proteaz inhibitörü içeren tedavi rejimleri **dekompanse sirotik** ve öncesinde dekompanse sirotik hastalarda kontrendikedir (toksikite)
  - [grazoprevir (GRZ), glekaprevir (GLE), voxilaprevir (VOX), vb.]

B. Aygen ve ark. Kronik Hepatit C Virusü Enfeksiyonunun Yönetimi Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği Viral Hepatit Çalışma Grubu Uzlaş Raporu-2023 Güncellemesi

Opiooid (OST) ya da yasa dışı keyif verici maddeler ve DEA'lar arasındaki ilaç etkileşimleri potansiyeli

	SOF	LDV/ SOF	SOF/ VEL	SOF/VEL/VOX	OMV/PTV/RTV + DSV	GZR/EBV	GLE/PIB	DCV
Buprenorfin		■			■			
Metadon	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Amfetamin	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Esrar	◆	◆	◆	◆		◆	◆	◆
Kokain	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Diamorfin	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Diazepam	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
GHB	◆	◆	◆	◆	■	◆	■	◆
Ketamin	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
MDMA (ekstazi)	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Metamfetamin	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Fensiklidin (PCP)	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Temazepan	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆

◆ Etkileşim beklenmemektedir
▲ Potansiyel zayıf etkileşim
■ Potansiyel etkileşim

DEA: direkt etkili antiviral ajan; DCV: daklatasvir; DSV: dasabuvir; EBV: elbasvir; GHB: Gama-hidroksibutirat; GLE: glekaprevir; GZR: grazoprevir; LDV: ledipasvir; OMV: ombitasvir; OST: opiooid substitüsyon tedavisi; PIB: pibrentasvir; PTV: paritaprevir; RTV: ritonavir; SOF: sofosbuvir; VEL: velpatasvir; VOX: voxilaprevir

Antidepresanlar ile DEA'lar arasındaki ilaç etkileşimleri potansiyeli

	SOF	LDV/ SOF	SOF/ VEL	SOF/VEL/VOX	OMV/PTV/RTV + DSV	GZR/EBV	GLE/PIB	DCV
Amitriptilin	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Sitalopram	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Duloksetin	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Essitalopram	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Fluoksetin	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Paroksetin	◆	◆	◆	◆	△	◆	◆	◆
Sertralin	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Trazodon	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Trimipramin	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Venlafaksin	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆

Etkileşim beklenmemektedir

Potansiyel zayıf etkileşim

Potansiyel etkileşim

Antipsikotikler ile DEA'lar arasındaki ilaç etkileşimleri potansiyeli

	SOF	LDV/ SOF	SOF/ VEL	SOF/VEL/VOX	OMV/PTV/RTV + DSV	GZR/EBV	GLE/PIB	DCV
Amisülpirid	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆
Aripirazol	◆	◆	◆	◆	■	■	■	◆
Klorpromazin	◆	◆	◆	◆	▲	◆	◆	◆
Klozapin	◆	◆	◆	◆	■	◆	■	◆
Flupentiksol	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Haloperidol	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Olanzapin	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆
Paliperidon	◆	■	◆	■	◆	◆	◆	◆
Ketiapin	◆	◆	◆	◆	●	◆	■	■
Risperidon	◆	◆	◆	◆	■	■	■	◆
Zuklopentiksol	◆	◆	◆	◆	■	◆	◆	◆

 Etkileşim beklenmemektedir
  Potansiyel zayıf etkileşim
  Potansiyel etkileşim

Tedavi Öncesi Değerlendirme

$$\text{APRI} = \frac{\frac{\text{AST (U/L)}}{\text{AST (Normalin Üst Sınırı) (U/L)}}}{\frac{\text{Trombosit sayısı (10}^9\text{/L)}}{\text{Trombosit sayısı (10}^9\text{/L)}}} \times 100$$

$$\text{FIB-4} = \frac{\frac{\text{Yaş (yıl)} \times \text{AST (U/L)}}{\text{Trombosit sayısı (10}^9\text{/L)}}}{\frac{\text{Trombosit sayısı (10}^9\text{/L)} \times \sqrt{\text{ALT (U/L)}}}$$

APRI:

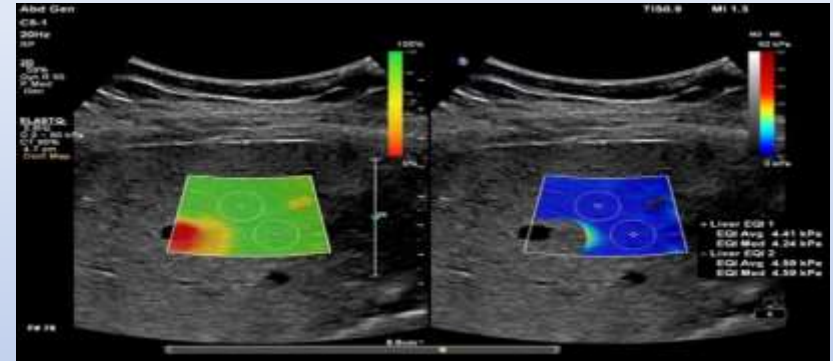
- <0.5: siroz yok
- >1.5: fibroz skoru 3-4
- ≥ 2: F 5-6

FIB-4:

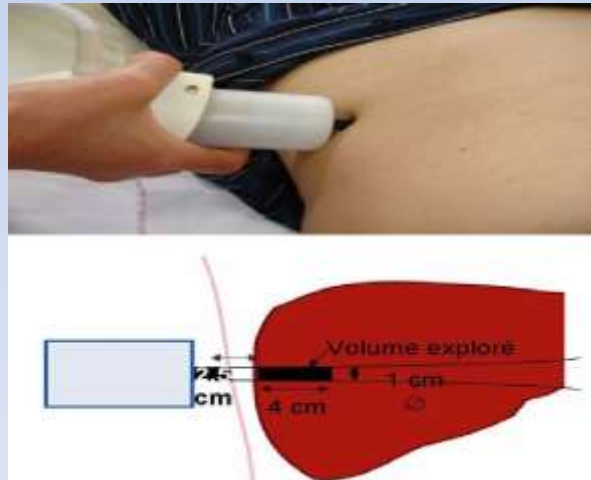
- <1.5: siroz yok
- ≥ 3.25: belirgin fibroz

Tedavi Öncesi Değerlendirme

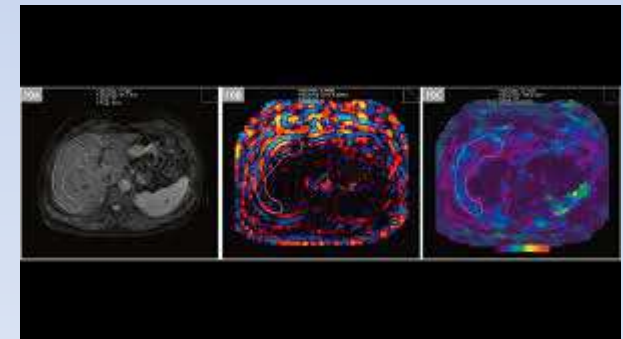
Shear wave elastography

- 2-7 kPa: F0-F1
- 7.5-10 kPa: F2
- 10-14 kPa: F3
- >14 kPa: F4

MR elastography

Child-Turcotte-Pugh Sınıflandırması

Değişken	1	2	3
Asit	Yok	Hafif	Orta - Ağır
Ensefalopati	Yok	Hafif /orta	Orta - Ağır
Bilirubin	<2	2 - 3	>3
Albumin	> 3.5	2.8 - 3.4	< 2.8
PTZ uzaması saniye	1-3	4-6	> 6

Skor	Sınıf
5 - 6	A
7 - 9	B
10 - 15	C

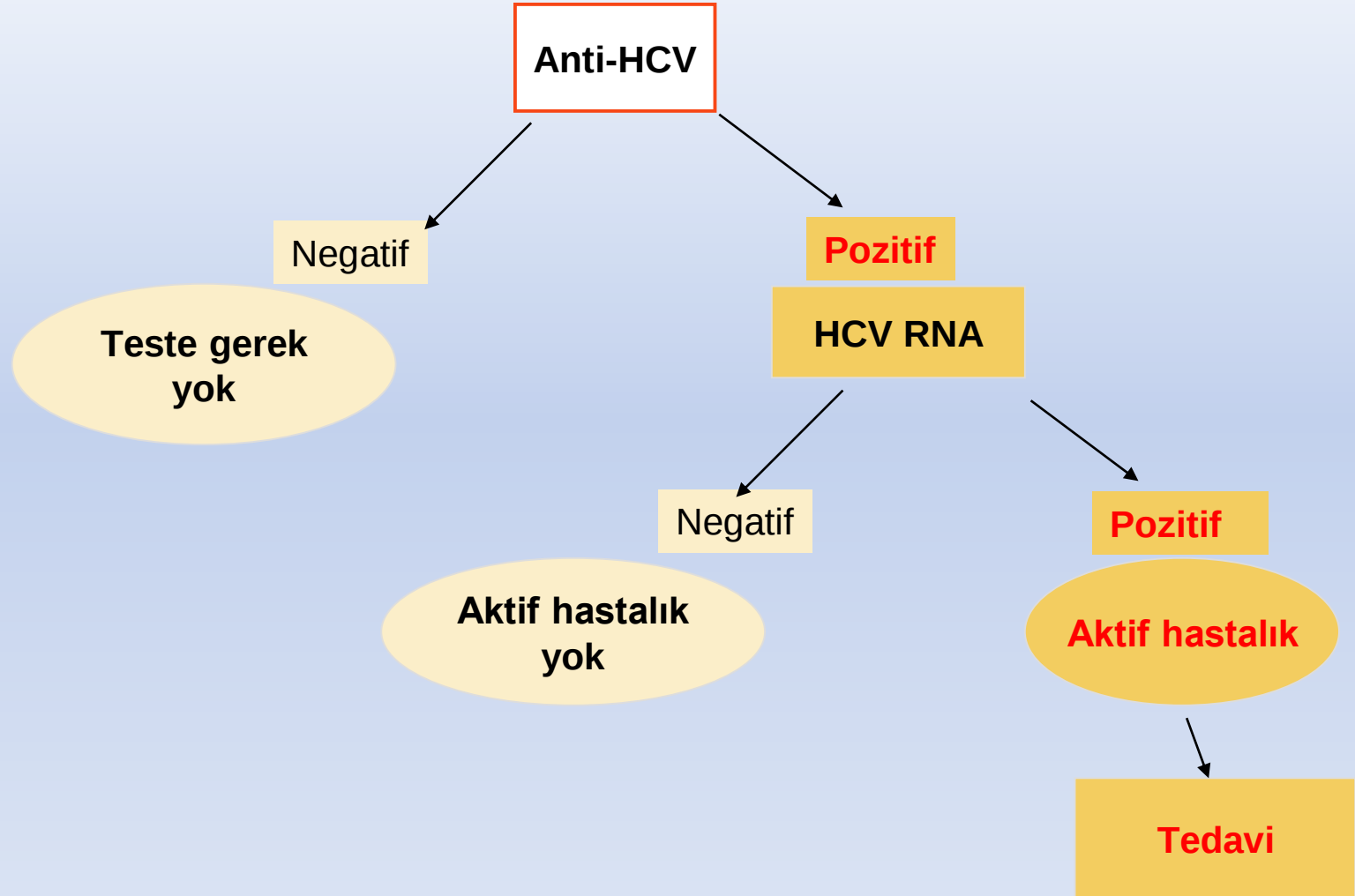
- Child-Turcotte-Pugh sınıflandırması
  - KC'nin fonksiyonel rezervi
  - KC hasar düzeyi, prognoz ve tedavi planı
- **Child-Pugh A;** kompanse siroz
- **Child-Pugh B veya C;** dekompanse KC siroz
- Asit sıvısının varlığı veya özefagus varisi veya hepatik ensefalopati olması dekompanse siroz bulgularıdır

Tedavi Öncesi Değerlendirme

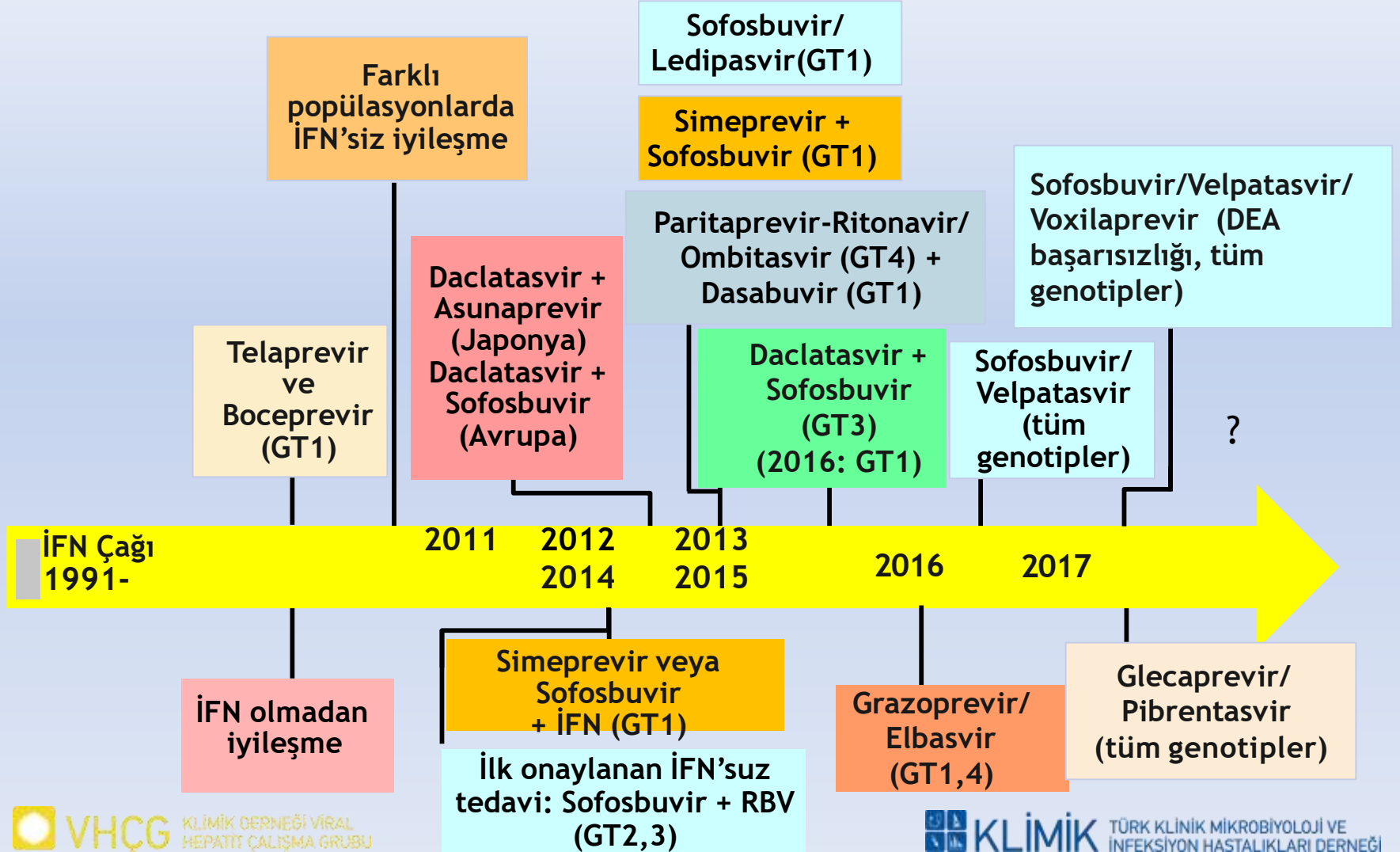
- Tedavi öncesinde viremi varlığı HCV RNA ile gösterilmelidir
- HCV genotip ve subtip analizi yapılmaksızın başlanabilir
- Tedavi başarısızlığı öyküsü olan hastalarda ve sirotik hastalarda genotip ve subtip analizi önerilmekte
- İlk tedavi öncesi rutin HCV direnç testleri önerilmemektedir

B. Aygen ve ark. Kronik Hepatit C Virusu İnfeksiyonunun Yönetimi: Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği Viral Hepatit Çalışma Grubu Uzlaş Raporu-2023 Güncellemesi

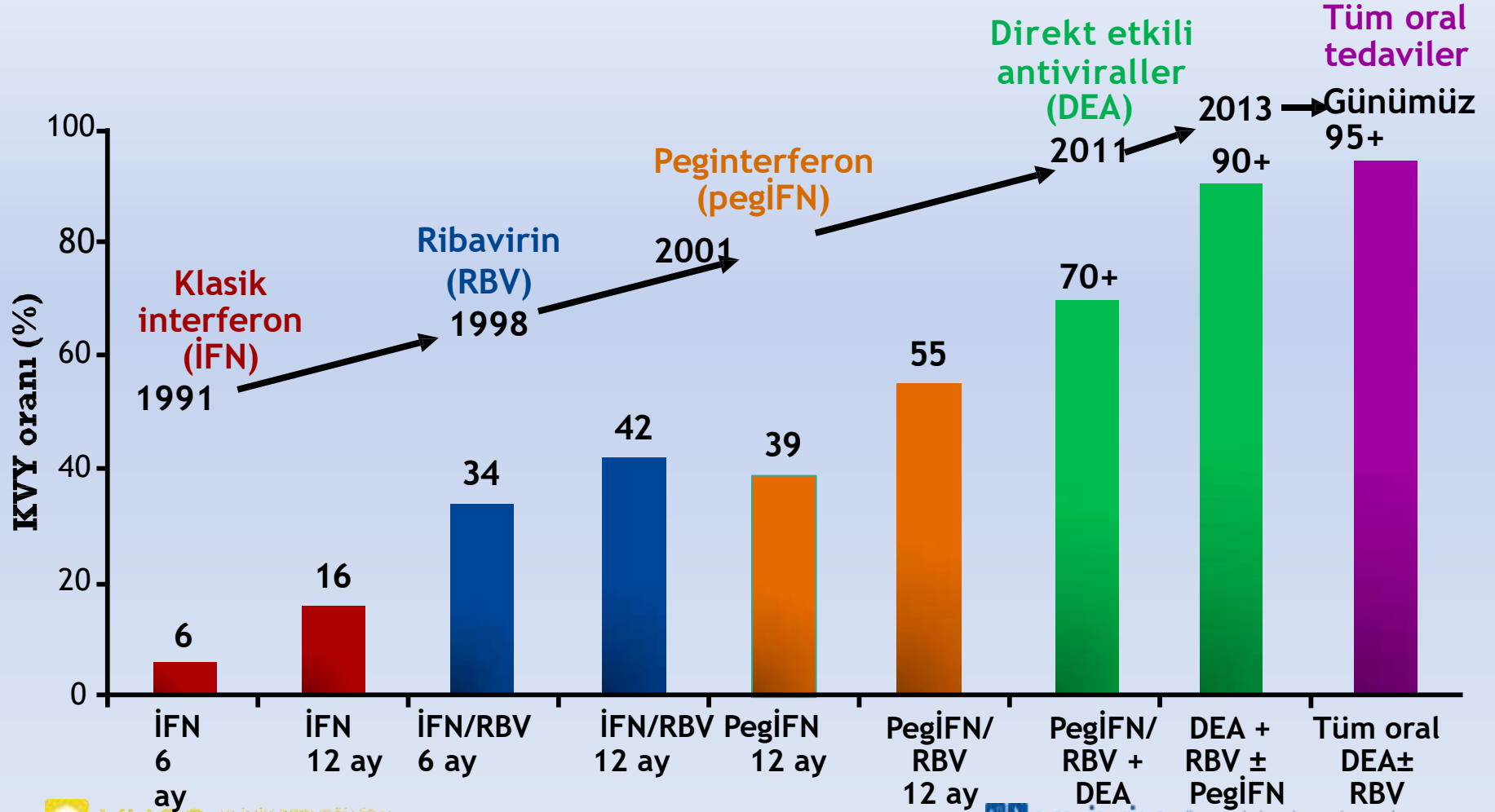
HCV Tanı ve Tedavi Algoritması

HCV tedavisinin evrimi

Antiviral tedaviler ve K V Y oranları

Kronik HCV İnfeksiyonunda Tedavinin Amacı

Birincil amaç:

- Viral yükü baskılamak ve KVV elde ederek infeksiyonu tedavi etmek
  - Fibroz, siroz, HCV ilişkili ekstrahepatik hastalıklar, HSK, ölüm gibi karaciğerle ilgili komplikasyonlar önlenmiş olur

İkincil amaçlar:

- Hastaların yaşam kalitesini iyileştirmek
- Hastaları damgalanmaktan korumak
- HCV'nin bulaşmasını engellemek

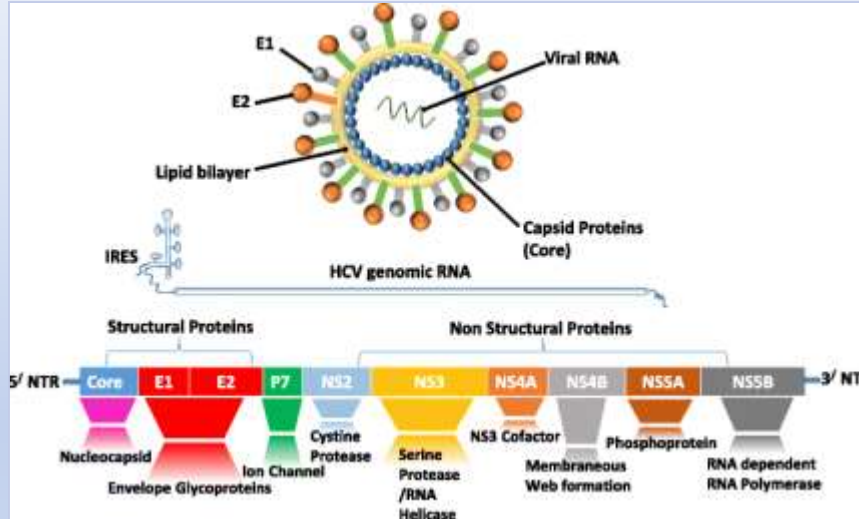
B. Aygen ve ark. Kronik Hepatit C Virusü İnfeksiyonunun Yönetimi Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği Viral Hepatit Çalışma Grubu Uzlaş Raporu-2023 Güncellemesi

HCV Tedavisinde Kullanılan İlaçlar

Antiviral İlaç	Doz	Uygulama	Etki Mekanizması
Sofosbuvir	400 mg tablet	1x1 sabah	NS5B polimeraz inhibitörü
Sofosbuvir/ledipasvir	400 mg/90 mg tablet	1x1 sabah	NS5B polimeraz inhibitörü/ NS5A inhibitörü
Sofosbuvir/velpatasvir	400 mg/100 mg tablet	1x1 sabah	NS5B polimeraz inhibitörü/ NS5A inhibitörü
Sofosbuvir/velpatasvir/ voxilaprevir	400 mg/100 mg /100 mg tablet	1x1 tablet	NS5B polimeraz inhibitörü/ NS5A inhibitörü/NS3/4 proteaz inhibitörü
Glekaprevir/pibrentasvir	100 mg/40 mg	1x3 tablet	NS3/4 proteaz inhibitörü/NS5A inhibitörü
Grazoprevir/elbasvir	100 mg/50 mg tablet	1x1 sabah	NS3/4 proteaz inhibitörü/NS5A inhibitörü
PTV-RTV/OMV	75 mg/50 mg/ 12,5 mg tablet	1x2 sabah	NS3/4 proteaz inhibitörü/booster/NS5A inhibitörü
DSV	250 mg tablet	2x1 sabah- akşam	NS5B polimeraz inhibitörü

Hepatit C Tedavisinde Kullanılan DEA'lar

Proteaz inh. NS5A NS5B NS3 NS4A

- Glecaprevir + pibrentasvir
- Paritaprevir/ritonavir + Ombitasvir + Dasabuvir
- Daclatasvir
- Sofosbuvir + ledipasvir
- Elbasvir + Grazoprevir

..... previr = Proteaz inh

..... asvir = NS5A

..... buvir = NS5B

Ülkemizde Bulunan İlaçlar

- İnterferonlar
- Ribavirin
- Sofosbuvir/ledipasvir
- Ombitasvir+Paritaprevir+Ritonavir+Dasabuvir
- Glekaprevir/pibrentasvir
- Sofosbuvir/velpatasvir/voxilaprevir

HCV Tedavisinde Kullanılan İlaçların Yan Etkileri

Sık görülen yan etkiler ($\geq 1/10$)	
LDV/SOF	Yorgunluk, baş ağrısı
SOF/VEL	Yorgunluk, baş ağrısı, bulantı
SOF/VEL/VOX	Baş ağrısı, ishal, bulantı
OBV/PTV/r + DSV + RBV	Asteni, yorgunluk, uykusuzluk, bulantı, kaşıntı
GRZ/EBR	Yorgunluk, baş ağrısı
GLE/PIB	Yorgunluk, baş ağrısı
PEG-IFN	Anoreksi, depresyon, anksiyete, uykusuzluk, baş ağrısı, baş dönmesi, konsantrasyon bozukluğu, dispne, öksürük, ishal, mide bulantısı, karın ağrısı, alopesi, dermatit, kaşıntı, kuru cilt, miyalji, artralji, pireksi, rigor, ağrı, asteni, yorgunluk, enjeksiyon yerinde reaksiyon, sinirlilik

Pegile interferon bazlı tedavilerle karşılaştırıldığında DEA'ler çok daha iyi tolerans profiline sahiptir

Güncel Rehberler Eşliğinde HCV Tedavisi

Genotip bazlı tedavi önerileri & Basitleştirilmiş tedavi önerileri

Kronik Hepatit C: **Genotip Bazlı Tedavi Önerileri**

Genotip	Siroz Durumu	Tedavi deneyimi	Sofosbuvir/ velpatasvir	Glekaprevir/ pibrentasvir	Sof/Vel/Vox	Grazoprevir /elbasvir	
Genotip 1a,1b,2,4,5 ve 6	Siroz Yok	Naif	12 hafta	8 hafta	Hayır	12 hafta	
		Deneyimli					
	Kompanse siroz (Child-Pugh A)	Naif					
		Deneyimli		12 hafta			
Genotip 3	Siroz Yok	Naif	12 hafta	8 hafta	Hayır	Hayır	
		Deneyimli		12 hafta		Hayır	
	Kompanse siroz (Child-Pugh A)	Naif	12 hafta, ribavirin ile birlikte	8-12 hafta	12 hafta	Hayır	
		Deneyimli		16 hafta		Hayır	
Subtip 1l,4r,3b,3g,6u veya NS5A RAS içeren diğer subtipler	Siroz Yok	Naif	Bilinmiyor	Bilinmiyor	12 hafta	Hayır	
		Deneyimli					
	Kompanse siroz (Child-Pugh A)	Naif					
		Deneyimli					

Güncel Rehberler Eşliğinde HCV Tedavisi

Kronik Hepatit C: Genotip Bazlı Tedavi Önerileri

Klimik Dergisi 2023; 36(Özel Sayı 1): 43-75

Tablo 10. Tedavi Naif Sirotik Olmayan veya Kompanse Sirozu Olan Erişkin Kronik Hepatit C Hastalarının Genotip Bağımlı Tedavisi (Kaynak 24'ten uyarlanmıştır.)

Tedavi Şekli	Genotip	Siroz Varlığı	SOF/VEL	GLE/PIB	SOF/VEL/VOX	GRZ/EBV
Genotip ve Alt Tıp Belirlemeye Dayalı Tedavi	Genotip 1a, 1b, 2, 4, 5, 6	Nonsirotik	12 hafta	8 hafta	8 hafta	12 hafta (Sadece genotip 1)
		Siroz (CTP-A)	12 hafta	8 hafta	12 hafta	12 hafta (Sadece genotip 1)
	Genotip 3	Nonsirotik	12 hafta	8 hafta	8 hafta	-
		Siroz (CTP-A)	12 hafta	8-12 hafta	12 hafta	-
	Genotip 4, 5, 6	Nonsirotik	12 hafta	12 hafta	12 hafta	12 hafta (Genotip 5-6)
		Siroz (CTP-A)	12 hafta	12 hafta	12 hafta	12 hafta (Genotip 5-6)
	Doğal Olarak NSSA RAS* Taşıyan Alt Tipler (1i, 4r, 3b, 3g, 6u, 6v)	Nonsirotik	-	Net veri yok	12 hafta	-
		Siroz (CTP-A)	-	Net veri yok	12 hafta	-

RAS: Direnç ilişkili dizilimler ("Resistance-associated substitution").

B. Aygen ve ark. Kronik Hepatit C Virüsü Enfeksiyonunun Yönetimi Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği Viral Hepatit Çalışma Grubu Uzlaş Raporu-2023 Güncellemesi

Güncel Rehberler Eşliğinde HCV Tedavisi

Kronik Hepatit C: Genotip Bazlı Tedavi Önerileri

Tablo 13. Genotiplere Göre Tedavi Deneyimli* Sirozu Olmayan ve Kompanse Sirotik Hastalarda Tedavi Önerileri (Kaynak 24'ten uyarlanmıştır.)

Genotip	Siroz Durumu	SOF/VEL	GLE/PIB	SOF/VEL/ VOX	GRZ/EBV
Genotip 1a, 1b, 2,4,5,6	Sirozu yok	12 hafta	8 hafta	12 hafta	Yalnızca genotip 1b için 12 hafta verilebilir
	Kompanse sirotik		12 hafta		Önerilmez
Genotip 3	Sirozu yok	12 hafta	12 hafta	12 hafta	Önerilmez
	Kompanse sirotik	12 hafta RBVle kombine**	16 hafta	12 hafta**	
1l, 4r, 3b, 3g, 6u ve 6v Alt Tipleri veya Bir veya Birden Fazla NS5A RAS İçeren Alt Tip	Sirozu yok	Bilinmiyor	Bilinmiyor	12 hafta	Önerilmez
	Kompanse sirotik	Bilinmiyor	Bilinmiyor	12 hafta	

* Daha önce PegIFN- α +RBV veya PegIFN- α +RBV+SOF veya SOF+RBV ile tedavi edilmiş hastalar.

** Direnç testi yapılırsa, başlangıçta yalnızca NS5A Y93H RAS olan hastalar SOF/VEL+RBV ile veya SOF/VEL/VOX ile tedavi edilmelidir, Y93H RAS'si olmayan hastalar tek başına SOF/VEL ile tedavi edilmelidir.

SOF: Sofosbuvir, VEL: Velpatasvir, VOX: Voxilaprevir, GLE: Glekaprevir, PIB: Pibrentasvir, GRZ: Grazoprevir, EBV: Elbasvir.

B. Aygen ve ark. Kronik Hepatit C Virusu Enfeksiyonunun Yönetimi Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği Viral Hepatit Çalışma Grubu Uzlaşma Raporu-2023 Güncellemesi

Kronik Hepatit C: Basitleştirilmiş Tedavi; Genotip tayini yapmadan, tüm genotipler için tedavi

Siroz Durumu	Tedavi Deneyimi	Sofosbuvir/ velpatasvir	Glekaprevir/ pibrentasvir	Sofosbuvir/ velpatasvir/ voxilaprevir	Grazoprevir/ elbasvir		
Siroz Yok	Naif	12 hafta	8 hafta	Hayır	Hayır		
	Deneyimli						
Kompanse siroz (Child-Pugh A)	Naif						
	Deneyimli						

Kronik Hepatit C: Naif ve Sirotik Olamayan Yetişkinler İçin Basitleştirilmiş HCV Tedavi Algoritması

- Glekaprevir/pibrentasvir 8 hafta süreyle
- Sofosbuvir/velpatasvir 12 hafta süreyle

Tedavi öncesi RAS testi, genotip 3 olan kişiler için önerilir çünkü yalnızca başlangıç NS5A Y93H RAS'si olmayanlar, 12 haftalık sofosbuvir/velpatasvir kürü için uygundur. Genotip 3 ve başlangıç Y93H RAS'si olan hastalar glekaprevir/pibrentasvir veya alternatif bir rejim ile tedavi edilmelidir.

Kronik Hepatit C: Naif ve Kompanse Sirozlu Yetişkinler İçin Basitleştirilmiş HCV Tedavi Algoritması

- Genotip 1-6
Glekaprevir/pibrentasvir 8 hafta süreyle
- Genotip 1,2,4,5,6
Sofosbuvir/velpatasvir 12 hafta süreyle

Kronik Hepatit C: Genotip Bağımsız Tedavi Önerileri

Tablo 11. Tedavi Naif Sirotik Olmayan veya Kompanse Sirozu Olan Erişkin Kronik Hepatit C Hastalarının Genotip Bağımsız Tedavisi (Kaynak 24'ten uyarlanmıştır.)

Tedavi Şekli	Genotip	Siroz Varlığı	SOF/VEL	SOF/VEL/VOX	GLE/PIB
Başlatılmış Tedavi	Tüm Genotipler	Nonsirotik	12 hafta	8 hafta	8 hafta
		Siroz (CTP-A)	12 hafta	12 hafta	8 hafta

SOF: Sofosbuvir, VEL: Velpatasvir, VOX: Voxilaprevir, GLE: Glekaprevir, PIB: Pibrentasvir.

Tablo 12. Tüm Genotipler İçin veya Genotip Değerlendirilmesi Yapılmadığında Tedavi Deneyimli* Sirozu Olmayan ve Kompanse Sirotik Hastalarda Tedavi Önerileri (Kaynak 24'ten uyarlanmıştır.)

	SOF/VEL	GLE/PIB	SOF/VEL/VOX	GRZ/EBV
Sirozu yok	12 hafta	8 hafta	12 hafta	Önerilmez
Kompense sirotik	12 hafta	12 hafta	12 hafta	Önerilmez

*Daha önce PegIFN-α+RBV veya PegIFN-α+RBV+SOF veya SOF+RBV ile tedavi edilmiş hastalar.

SOF: Sofosbuvir, VEL: Velpatasvir, VOX: Voxilaprevir, GLE: Glekaprevir, PIB: Pibrentasvir.

B. Aygen ve ark. Kronik Hepatit C Virüsü Enfeksiyonunun Yönetimi Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği Viral Hepatit Çalışma Grubu Uzlaş Raporu-2023 Güncellemesi

Basitleştirilmiş Tedaviye Uygun Olmayan Hastalar

- Dekompanse siroz
- Tedavi deneyimli HCV hastaları
- Son-dönem böbrek hastalığı (e-GFR<30 mL/dak/m²)
- HIV veya HBsAg pozitifliği
- Gebeler
- HSK olanlar
- Karaciğer nakli olanlar

SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİ (SUT)

Hepatit C İnfeksiyonu Tedavisi

Sağlık Uygulama Tebliğinde Siroz Kriterleri

- Kronik HCV'ye bağlı **Child-Pugh A** karaciğer sirozu olanlarda
- Histopatolojik tanı olmadığı durumda
  - Trombosit sayısının $150.000/\text{mm}^3$ altında veya
  - PTZ'nin 3 saniye ve/veya üzerinde olması koşulu aranır
- ❖ Kronik HCV'ye bağlı **Child-Pugh B veya C** karaciğer sirozu olan hastalarda;
  - Asit sıvısının varlığı veya özefagus varis kanaması veya hepatik ensefalopati veya total bilirubin $> 3\text{mg/dL}$ olması koşulu aranır
  - Dekompanse KC sirozu olan erişkin hastalarda HCV genotip tayini yapılır

SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİ (SUT)

Hepatit C Enfeksiyonu Tedavisi

Daha önce Kronik Hepatit C tedavisi almamış hastalarda tedavi

	Non-Sirotik	Kompanse sirotik (Child A)
Glekaprevir/Pibrentasvir	8 HAFTA	8 HAFTA
Sofosbuvir/Velpatasvir/Voxilaprevir	8 HAFTA	12 HAFTA

	Dekompanse sirotik (Child B,C)
Sofosbuvir/Ledipasvir + Ribavirin	GT1a,1b, 4, 5, 6 hastalarda 12 HAFTA

<https://www.resmigazete.gov.tr/01.06.2022>

SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİ (SUT)

Hepatit C İnfeksiyonu Tedavisi

Tedavi deneyimli Kronik Hepatit C hastalarında yeniden tedavi*

NS5A harici tedavi deneyimli hastalarda	Non-Sirotik	Kompanse (Child Pugh A)
Glekaprevir/Pibrentasvir [#]	8 HAFTA	12 HAFTA
Sofosbuvir/Velpatasvir/Voxilaprevir	12 HAFTA	12 HAFTA

[#]NS5A harici tedavi deneyimli GT3 hastalarda tedavi süresi 16 haftadır.

NS5A veya proteaz inhibitörü tedavi deneyimli hastalarda	Non-Sirotik	Kompanse (Child Pugh A)
Glekaprevir/Pibrentasvir	Hasta bazlı kullanım onayı ile 16 hafta	
Sofosbuvir/Velpatasvir/Voxilaprevir	12 HAFTA	

*Daha önce NS5A inhibitörü veya proteaz inhibitörü ilaçlarla tedavi deneyimi olan **dekompanse sirotik** Genotip 1a, 1b, 4, 5, 6 hastalarda **(Sofosbuvir+Ledispavir)+Ribavirin** ile **tedavi süresi toplam 24 haftadır.**

DEA Başarısızlıklarında Yeniden Tedavi

- Tedavide başarısız olunan hastalar, deneyimli uzmanlar ve virologları içeren **multidisipliner bir ekip** ile yeniden tedavi edilmelidir
- Yeniden tedavi öncesinde **HCV direnç testi yapılarak** direnç profiline göre yeniden tedavi planlanmalıdır

Tedavi Sırasında İzlem

❖ Yan etki (Tedavi Güvenliğinin Değerlendirilmesi)

- DEA kullanan hastalar, her ziyarette klinik **yan etkiler açısından** değerlendirilmelidir.
- **ALT seviyeleri; başlangıçta ve tedaviden 12 ve 24 hafta sonra** değerlendirilmelidir.
- **Düşük eGFR'li** hastalarda **böbrek fonksiyonu** aylık olarak kontrol edilmelidir.

❖ Tedavi Etkinliğinin Değerlendirilmesi

- KVV açısından; HCV RNA, tedavi sonrası **12. haftada (KVV12) veya 24. haftada (KVV24) yapılmalıdır** (A1).
- Yüksek riskli davranışları olan hastalar ve yeniden enfeksiyon riski altındaki hastalar dışında, KVV'nin kontrol edilmesi gerekmeyebilir (B1) ???
- Riskli gruplara **yeniden enfeksiyon riski** anlatılmalıdır.

❖ İlaç ilaç etkileşimleri takip edilmelidir.

KVY'ye Ulaşan Hastaların Tedavi Sonrası Takibi

- ❖ Fibrozu olmayan veya hafif-orta fibrozu (METAVIR F0-F2) olan ve devam eden riskli davranışı olmayan hastalar, başka komorbiditeleri olmaması koşuluyla **takipten çıkarılabilir ???**
- ❖ Fibrozlu (F3) veya sirozlu (F4) hastalarda, HSK riski ortadan kaldırılmadığından, USG ile her 6 ayda bir **HSK** açısından takip edilmelidir.

Tedavi edilmeyen ve kesin tedavi başarısızlığı olan hastaların takibi

- **Tedavi edilmeyen** ve önceden birkaç kez tedaviye rağmen başarısız olanlar (tedavi edilemeyen hastalar) **düzenli olarak izlenmelidir.**
- Fibrozu evrelemeye yönelik invazif olmayan yöntemlerle yıllık takip edilmesi planlanabilir.
- **İlerlemiş fibroz (F3) ve sirozu (F4)** olan hastalarda **her 6 ayda bir HSK** açısından süresiz olarak izlenmelidir.

Teşekkürler